

Inbreng rondetafelgesprek

Geurproblematiek

Veehouders willen geen overlast bezorgen aan omwonenden en in de meeste gevallen doen ze dat ook niet. In sommige gevallen ervaren omwonenden ernstige overlast. Ernstige geurhinder kan de kwaliteit van leven beïnvloeden. In die gevallen moet in overleg met de ondernemer, bekeken worden of er iets aan de overlast gedaan kan worden.

Via de Crisis- en Herstelwet hebben gemeenten in Gelderland, Noord-Brabant en Limburg de mogelijkheid gekregen om deze individuele overlastsituaties aan te pakken en deze mogelijkheden worden straks ook geboden in de nieuwe omgevingswet. Er is nog niet veel ervaring mee en het is te vroeg om te zeggen of het instrumentarium voldoende werkt en de rechtsbescherming van de partijen voldoende waarborgt. Geef bij het oplossen van knelpunten ook ruimte voor praktische oplossingen. Wat de aanpak bij geur complex maakt is dat het moeilijk te meten is en bovendien is de beleving van geur persoonsgebonden. Het is geen oplossing voor alle problemen maar het helpt als omwonenden en veehouder de overlast met elkaar bespreken wanneer de ergste overlast ervaren wordt. Bijvoorbeeld wanneer de veehouder aangeeft dat extra geuroverlast te verwachten is (zoals bij meldingen door storingen) en welk handelingsperspectief de veehouder heeft om het te verbeteren.

Geurnormen

Het hanteren van strengere geurnormen door een gemeente lost bestaande overlastsituaties niet op. Ze zijn alleen van belang voor nieuwe ontwikkelingen.

- ➔ LTO Nederland vindt de huidige standaard omgevingswaarden in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL) en de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) voldoende. Ze beschermen de omgeving voor ernstige hinder en geven ruimte aan de veehouder om te ondernemen. Die ruimte is nodig om economisch perspectief te behouden en te blijven voldoen aan de vele maatschappelijke wensen.
- ➔ Het helpt als veehouders gestimuleerd worden om de geuruitstoot te verminderen. Zeker in gemeenten waar strenge geurnormen gelden is dat nodig. Anders is er geen enkele ontwikkeling mogelijk. De regeling zoals die in het BKL is opgenomen (die ruimte biedt aan ontwikkeling indien de overbelasting met 50% wordt teruggebracht) voldoet in onze ogen hieraan.

LTO vindt de bandbreedte die gemeenten hebben om eigen omgevingswaarden vast te stellen te groot. Enige ruimte voor afweging van gemeenten is wenselijk. Zo kunnen gemeenten lokaal maatwerk bieden. Niet ieder gebied is immers hetzelfde. Er is in het BKL echter geen ondergrens gesteld. Gemeenten kunnen de normen zo streng maken als ze zelf willen. Een norm van bijvoorbeeld 0,1 ou^e heeft weinig meer met geurhinder te maken heeft maar meer met structuurbeleid. Dit is onwenselijk. Normen voor geur moeten over geurhinder gaan.

Geurcumulatie

In de Wgv en ook in het BKL zijn geen omgevingswaarden opgenomen voor cumulatie. Toch worden gemeenten geacht er iets mee te doen ([zie informatiepunt leefomgeving](#)). In reactie op het rapport Biesheuvel heeft het kabinet in 2019 beloofd om in overleg te treden met de veehouderijsectoren en andere partijen om over cumulatie te spreken. Tot op heden is dat niet gebeurd. Ook bij cumulatie is enige afwegingsruimte voor gemeenten gewenst maar ook deze moet begrensd zijn.

Bij het vaststellen van de gemeentelijke geurnormen voor veehouderij wordt er rekening gehouden met cumulatie. Er worden meerdere scenario's doorgerekend, waaronder een "worst-case scenario" (waarbij

alle bedrijven uitbreiden). Mede afhankelijk van die uitkomsten scherpen gemeenten hun geurnormen aan. In de meest gebieden is een cumulatieregeling niet nodig, daarvoor zijn lokaal te weinig veehouderijbedrijven. Het aantal locaties neemt bovendien jaarlijks af. Een grote afname heeft plaatsgevonden bij de Saneringsregeling varkenshouderij (Srv). Daarmee zijn in delen van Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noord-Brabant en Limburg 278 varkensbedrijven gestopt. Bedrijven kwamen alleen in aanmerking voor de saneringsregeling als ze in de buurt lagen van geurgevoelige objecten.

Ruimtelijke ontwikkeling

Als het over het geurbeleid gaat moet het niet alleen gaan over de hoogte van de normen, maar ook over ruimtelijke ontwikkeling. Wat sta je waar toe? Dat geldt voor veehouderijbedrijven maar ook voor nieuwe ontwikkelingen in de buurt van veehouderijbedrijven. Bij “echte” overlast zien we vaak dat de woningen zeer dicht bij veehouderijbedrijven staan. Vaak is de situatie historisch zo gegroeid, zijn woningen afgesplitst van het bedrijf of gaat het om woningen van voormalige veehouderijbedrijven. Het is lastig om de overlast achteraf op te lossen. Bij nieuwe ontwikkelingen is deze afweging wel te maken.

- ➔ LTO merkt regelmatig dat gemeenten streng zijn voor veehouderijbedrijven, maar soepelere normen hanteren voor een goed woon en leefklimaat bij andersoortige ontwikkelingen in de buurt van veehouderijbedrijven. Naast dat LTO het onrechtvaardig vindt dat er met twee maten gemeten wordt, kunnen hierdoor weer nieuwe overlastsituaties ontstaan en is dit daarom niet wenselijk.

Verwachtingen

De komende jaren zal het aantal locaties verder afnemen. Daarnaast zullen veehouders blijven investeren in betere technieken in hun stallen. Door de sterke focus op stikstof, lijkt vooral het terugdringen van ammoniak nu van belang te zijn. Veehouders kijken ook naar andere aspecten zoals emissies van fijnstof, geur en methaan en diergezondheid en dierenwelzijn. Bij het stellen van eisen verwachten we deze integrale benadering ook van de overheid. Door het stoppen van locaties en het toepassen van nieuwe technieken zal het aantal gevallen van geurhinder de komende jaren verder afnemen.